

De retlige rammer for tildeling af opholdstilladelse i henhold til § 7 ses at give vide muligheder for at anvende dette regelsæt (også) i forbindelse med mindreårige.

Asylsøgere, der er omfattet af Genève-konventionens flygtningebegreb, tildeles opholdstilladelse som konventionsflygtninge (K-flygtninge) i henhold til § 7, stk. 1. Genève-konventionen rummer ingen særlige bestemmelser om fastlæggelse af flygtningestatus for mindreårige. Imidlertid indeholder den af UNHCR udarbejdede »Handbook on Procedures and Criteria for Determining Refugee Status« en række retningslinier vedrørende dette spørgsmål. Her anføres bl.a., at en alder på 16 år i fravær af indikationer om det modsatte som en generel retningslinie må anses for at udgøre den aldersmæssige nedre grænse for, hvornår en asylansøger kan antages selvstændigt at nære en velbegrundet frygt for forfølgelse i konventionens forstand (pkt. 213-216). Det anføres tillige, at for unge under denne grænse kan det være nødvendigt i højere grad at tage hensyn til visse mere objektivt prægede kriterier, hvis tilstedeværelse i givet fald vil kunne indebære, at den pågældende falder inden for konventionens flygtningebegreb, samt at bl.a. situationen for evt. forældre i hjemlandet bør inddrages i vurderingen og i visse tilfælde vil kunne danne grundlag for en formodning om, at den unge bør anses som flygtning i henhold til konventionen (pkt. 217-219).

Det følger af disse retningslinier, at mindreårige i en række tilfælde vil være omfattet af Genève-konventionens flygtningebegreb og dermed berettiget til opholdstilladelse som K-flygtninge i henhold til § 7, stk. 1.

En asylsøger, der ikke falder inden for Genève-konventionens anvendelsesområde, kan opnå opholdstilladelse som de facto-flygtning (F-flygtning) efter § 7, stk. 2, hvis det af lignende eller andre tungtvejende grunde ikke bør kræves, at udlændingen vender tilbage til sit hjemland.

Det er i denne forbindelse værd at fremhæve, at forarbejderne til denne bestemmelse lægger op til en smidig anvendelse af de facto-begrebet. Således anfører Udlændingelovudvalgets flertal i bemærkningerne til det af flertallet affattede forslag til en de facto-status (forslagets § 8), at der vil kunne gives opholdstilladelse efter denne bestemmelse bl.a. til asylsøgere, der søger beskyttelse på grund af udefra kommende aggression, besættelse eller lignende begivenheder, der i alvorlig grad forstyrrer den offentlige orden i hjemlandet (Bet. 968/1982, p. 133) – dvs. også uden krav

(som efter konventionen) om, at der foreligger risiko for forfølgelse eller lignende overgreb af konkret, individuel karakter.

Mindretallet fremhæver i bemærkningerne til deres forslag (§ 7, stk. 1, nr. 3, der dannede grundlag for den nugældende bestemmelse i § 7, stk. 2), at bestemmelsen indrømmer plads for et vist skøn i henseende til asylgrundlagets karakter og styrke, og det understreges i øvrigt, at en vis fleksibilitet i den retlige struktur er påkrævet (Bet. 968/1982, p. 136).

Der er således i forarbejderne til § 7, stk. 2, støtte for at afstemme anvendelsen af bestemmelsen efter en asylsøgers personlige forudsætninger, herunder den pågældendes lave alder og et heraf følgende større, individuelt beskyttelsesbehov.

Det kan udledes af det ovenfor anførte, at der ofte ikke alene vil være faktisk behov, men også retligt grundlag for at yde mindreårige beskyttelse som flygtninge. Muligheden for anerkendelse som flygtning bør sikres uanset udlændingens alder, når den pågældende i øvrigt er berettiget dertil.

Hensynet til at værne om asylinstituttet bør selsagt afbalanceres med de ulemper, der vel især for mindreårige er forbundet med behandling af en asylsag. Det forudsættes, at proceduren for behandlingen af asylsager vedrørende mindreårige tilrettelægges på en sådan måde, at sagsbehandlingen ikke påfører den pågældende unødvendige byrder. Navnlig bør det tilstræbes, at asylsagen hastebehandles, og at proceduren i øvrigt i fornødent omfang tillempes den mindreåriges særligt udsatte position – ikke mindst i forbindelse med afhøringer, der ofte opleves yderst belastende for asylsøgere. Det må forventes, at en del af sådanne asylsager vil kunne afgøres efter den særlig hurtige åbenbart grundløs-procedure, jf. § 53 a, stk. 3. Desuden bør den mindreårige under behandlingen af anmodning om såvel asyl som om opholdstilladelse efter den her foreslåede bestemmelse tilbydes indkvartering, der i tilstrækkelig grad tilgodeser den mindreåriges særlige behov og ønsker.

- b) Endvidere indebærer ordningen, at afgørelse efter den her foreslåede bestemmelse sædvanligvis må forventes at forudsætte tilstedeværelsen af de samme oplysninger, som danner grundlag for afgørelsen om asyl (og derfor i vidt omfang allerede vil foreligge). Det er i denne sammenhæng af væsentlig værdi, at asylmyndighederne – med Flygtningenævnet som evt. ankeinstans – som de dertil bedst egnede organer indhenter og vurderer de relevante oplysninger og bl.a. gives mulighed for